

Protestantse Gemeente
Houten

Wie zijn we als gemeente, en wie willen we zijn?

Gemeenteavond, 28 januari 2020

ds. Rebecca Onderstal
Matthijs de Winter
Jacco Branderhorst
Jan Mol

Inleiding

Op 28 januari 2020 was er een gemeenteavond in de Opstandingskerk. Het onderwerp van de avond was ons gemeenteprofiel: ‘Wie zijn we als gemeente, en wie willen we zijn?’. Er waren ruim 100 gemeenteleden aanwezig, een prachtige opkomst.

In dit document doen we hiervan verslag en geven we u een samenvatting van de resultaten, zodat u het nog eens na kunt lezen (ook als u er niet bij kon zijn).

Aanleiding

Wij zijn ergens toe geroepen als gemeente, en die roeping houdt nooit op. Er is echter steeds spanning tussen roeping – verlangen – werkelijkheid. Wie we zijn en wie we willen zijn, is een doorgaand gesprek, steeds weer. Een gesprek dat helpt om keuzes te maken waar we onze energie in steken. Een gesprek dat een basis vormt om te weten wat we vragen en hopen van elkaar.

Daarnaast is het hebben van een gemeenteprofiel (een beschrijving van wie we willen zijn) nodig voor de predikantsvacature die is ontstaan door het vertrek van ds. Martin Snaterse. Bovendien is het met elkaar nadenken over ons gemeenteprofiel een goede aanloop voor het vervolg op het visiedocument ‘Schatten om te delen 2015-2020’ dat dit jaar ‘afloopt’.

Onze middelen zijn beperkt en nemen op sommige terreinen af: we zullen daarom soms keuzes moeten maken waarin we menskracht, tijd, energie en geld willen steken. We kunnen ons niet op alle terreinen volledig inzetten. Kiezen wat op dit moment aan de orde is, is ook een kwestie van luisteren naar God. Wat wordt er nu vooral van ons gevraagd?

Hoe de gemeenteavond verliep

De opbouw van de avond was als volgt. Bij binnenkomst ontving iedereen een formulier in de kleur rood, oranje of geel. Op elke kleur stond een aantal stellingen (zie verderop).

Na een korte opening en introductie verdeelden we ons (per kleur) in kleine groepjes (ca. 6 personen). Onder leiding van een gespreksleider werd over de serie stellingen doorgepraat. Iedereen kon per stelling invullen in hoeverre deze stelling *nu* van toepassing is op onze gemeente, en hoe belangrijk de stelling is voor de gemeente in de *toekomst* (scoremogelijkheid: 1-3-5-7-9). Er was ook de mogelijkheid om zelf stellingen toe te voegen. Een voorbeeld van hoe zo’n stelling eruit zag:

12 De gemeente bestaat uit meerdere generaties.
De verbinding tussen de generaties wordt actief gestimuleerd.

NU	☐	1	☐	3	☐	5	☐	7	☐	9
TOEKOMST	☐	1	☐	3	☐	5	☐	7	☐	9

opmerking (optioneel)

Daarnaast mocht iedereen twee stellingen aanwijzen die de meeste aandacht verdienen, nadenkend over de toekomst van onze gemeente. Dit gebeurde door op Post-it's het nummer van de stelling te schrijven. In de pauze werden daar staafdiagrammen van gemaakt. Deze brachten in beeld wat (volgens de aanwezigen) belangrijke onderwerpen zijn om over door te praten.

Na de pauze kwamen we nog even plenair bij elkaar in de kerkzaal en werden de staafdiagrammen via het beamer-scherm getoond. Vervolgens werden de opvallendste uitschieters kort besproken, en was er ruimte voor enkele reacties.

Ten slotte werd de avond afgesloten, en werd er tijdens de borrel nog geanimeerd nagepraat.

De opzet van de stellingen

Gemeente-zijn kan worden beschreven aan de hand van drie hoofdthema's:

- 1) Omgang met God – (rood)
- 2) Een gemeenschap vormen (lichaam van Christus) – (oranje)
- 3) Dienst aan de wereld (dienen, getuigen) – (geel)

Deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.¹

Voor elk van deze hoofdthema's is een aantal stellingen geformuleerd (deels ook n.a.v. de eerder gehouden avond met de 'critical friends') die helpen om het onderlinge gesprek hierover te stimuleren. In totaal zijn het 32 stellingen (zie Bijlage 1 voor een totaaloverzicht).

Alle formulieren en opmerkingen zijn ingenomen en verwerkt. Ook zijn er staafdiagrammen gemaakt van de Post-it's (zie Bijlage 2).

Interpretatie van resultaten

We zijn ons ervan bewust dat de resultaten in dit verslag vooral gebaseerd zijn op de inbreng van de aanwezigen. Bovendien heeft elke aanwezige slechts grofweg een derde van de stellingen besproken en van een score voorzien. Uit de resultaten blijkt ook wel dat niet iedereen alle stellingen op dezelfde manier leest/interpreteert; ook dat is goed om in het achterhoofd te houden.

¹ Zie <https://www.pghouten.nl/dummy-nieuwsblog/635-terugblik-gemeenteavond-28-januari-20>

Kortom, het kwantificeren van de 'data' (optellen van de scores en gemiddeldes bepalen) doet niet helemaal recht aan wat er in onze gemeente leeft, maar we zijn ervan overtuigd dat de resultaten in elk geval zinvolle informatie (en vooral gespreksstof!) opleveren die de kerkenraad kan gebruiken om richting te bepalen.

Mocht u uw inbreng overigens alsnog willen toevoegen, dan is dat meer dan welkom. Ook bent u van harte uitgenodigd om door te praten tijdens de komende gemeenteavond op 18 februari 2020, waarbij het predikantenprofiel aan de orde komt.

In de volgende paragraaf geven we een overzicht van opvallende zaken en trends die uit de resultaten zijn af te leiden.

Samenvatting van de uitkomsten

(De genummerde stellingen staan in Bijlage 1)

Hieronder hebben we (per hoofdthema) de resultaten op hoofdlijnen beschreven. Hierbij zijn alle resultaten en opmerkingen zo goed mogelijk verwerkt.

1) Omgang met God

Omgang met God is de kern van ons gemeente-zijn. Uit hoe de stellingen gewaardeerd zijn, blijkt dat er een verlangen is om hierin te groeien.

De grootste spanning tussen werkelijkheid en wens is bij stelling 6 en 8: velen zouden meer ruimte willen zien voor vragen en twijfel en velen hopen op meer gesprek over verschillen in geloofsbeleving.

Uitleg, beleven en doen maken deel uit van God leren kennen (1, 2, 3). Het doen en inzet voor de samenleving zou meer aandacht mogen krijgen.

Diversiteit in vormen om God te ontmoeten in de kerkdienst wordt (mits goed in balans) gewaardeerd (4) maar er is ook behoefte aan eenvoud en rust en eerbied (5). Hier tekent zich ook een tegenstelling af die een onderdeel is van onze identiteit. Enerzijds zoeken naar een uitleg van het Woord, anderzijds zoeken naar nieuwe vormen in bijvoorbeeld muziek en verbeelding. Pluriformiteit is mooi, belangrijk en een blijvende uitdaging.

De organisatie en kwaliteit (10) krijgt een hoge waardering – daar hoeft geen schepje bovenop. Luisteren naar Gods stem (11) is wel iets wat we meer deel willen maken van wat we doen.

2) Een gemeenschap vormen (lichaam van Christus)

Als gemeente van Christus oefenen we in gemeenschap zijn.

Velen hopen dat de verbinding tussen de verschillende generaties (12) meer aandacht zal krijgen (zie ook het staafdiagram) en sommigen plaatsen vraagtekens bij het werken met leeftijdsgroepen.

Van de verschillende generaties (13, 14, 15) mag er meer aandacht zijn voor de midden-generatie, en enkelen noemen degenen tussen 50 en 80; is er voor hen aandacht?

De stelling die de laagste score kreeg bij *nu* en juist een hoge score voor de *toekomst* is de stelling over open en verwelkomend zijn (16). Dat is een duidelijk aandachtspunt. Dat blijkt ook uit het staafdiagram waarbij de relevantie t.o.v. andere stellingen wordt gemiddeld.

Zijn we een regenboogkerk (17), een plek waar lhbt-ers actief welkom worden geheten? De reacties zijn heel divers; sommigen hopen op meer aandacht hiervoor.

Stellingen over pastoraat, de kerkdienst als kern, ruimte om zelf initiatief te nemen (18, 19, 20) krijgen gemiddeld genomen een zeven. Het kijken naar talenten in plaats van vacatures (21) mag meer gebeuren, vinden velen.

Hoe we omgaan met traditie en veranderingen (22) wordt nogal divers gewaardeerd. Als het gaat om nieuwe vormen van kerk-zijn (23) dan is er een verlangen naar groei.

3) Dienst aan de wereld (dienen, getuigen)

Gemeente zijn we niet voor onszelf, maar in en met en voor **de wereld**.

Er is behoefte aan meer toerusting voor de inzet in de wereld en het dagelijks leven (24). De zichtbaarheid als kerk, ook online, vinden velen niet zo groot – we mogen zichtbaarder worden, zo is in het algemeen de tendens (25, 26).

Iets betekenen voor wie kwetsbaar is (27) vinden we belangrijk, maar we zien ook dat dat al veel gebeurt. Opvallend: We vragen ons af of we het juiste doen voor vluchtelingen of op de juiste plek/het juiste tijdstip (28).

De laatste stellingen die gaan over onze inzet als kerk in de samenleving (oecumene, actief bij maatschappelijke instellingen, een stem in het maatschappelijk debat) laten zien, dat we ons zelf geen bijzonder hoog cijfer geven, maar ook beperkte ambities hebben (29, 30, 31, 32). Hier komt de vraag op: waar zouden we prioriteit aan willen geven? In het nagesprek klonk het geluid: weten we op dit vlak wel van elkaar wat we doen, kan dat meer zichtbaar worden?

Bijlage 1: de 32 stellingen

Omgang met God

1. In kerkdiensten (en andere activiteiten) worden we gevoed door de uitleg van de Bijbel. Gods Woord is de inwijding tot het geheim van Gods liefde.
2. In kerkdiensten (en andere activiteiten) gaat het om het hart: beleven van wie God is en inwijding in het geheim.
3. God leren kennen en dienen doen we door te doen: door inzet voor de ander en voor de samenleving.
4. In kerkdiensten worden we geholpen om God te ontmoeten door een diversiteit aan vormen: muziek, verbeelding, stilte, woord, participatie, sacramenten.
5. In kerkdiensten helpt eenvoud en eerbied om tot ontmoeting met God te komen.
6. Onze gemeente staat open voor vragen en twijfel, zodat wie zoekend is, zich welkom weet.
7. In onze gemeente is het helder (in kerkdiensten) wat we geloven en belijden.
8. We oefenen in het omgaan met verschillen in geloofsbeleving. Dit doen we op een open, nieuwsgierige, blijmoedige en respectvolle manier.
9. In kerkdiensten en (bijvoorbeeld) gesprekskringen oefenen we om zelf woorden te vinden voor ons geloof.
10. We zijn een kerk waar een goede organisatie en kwaliteit bij kerkdiensten en andere activiteiten aanwezig is.
11. In de organisatie van de gemeente, in kerkenraad, clusters en kringen luisteren we naar Gods stem.

Een gemeenschap vormen (lichaam van Christus)

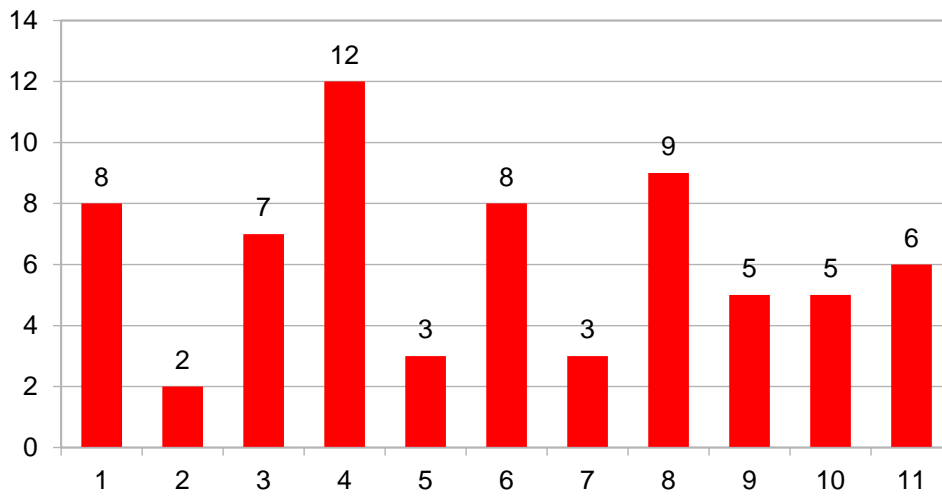
12. De gemeente bestaat uit meerdere generaties.
De verbinding tussen de generaties wordt actief gestimuleerd.
13. Jongeren en kinderen hebben een eigen plek in de gemeente.
14. De midden-generatie heeft een eigen plek in de gemeente.
15. Senioren hebben een eigen plek in de gemeente.
16. We zijn een open gemeenschap met aandacht voor wie er nieuw is en voor wie slechts zo nu en dan komt. Iedereen voelt zich welkom.
17. We zijn een regenboogkerk en dragen dat uit: zichtbaar bestaand uit mensen van allerlei geaardheid.
18. Pastoraat, het omzien naar elkaar, is zo belangrijk dat we er allemaal veel energie in steken.
19. De kern van gemeente-zijn is het samenkomen op zondag. De diensten staan daarin centraal.
20. Er is in de gemeente ruimte om zelf initiatief te nemen, iets te organiseren, te proberen, te leren, te experimenteren.
21. In de organisatie kijken we naar de talenten van mensen (en minder naar het vullen van vacatures).
22. We bekijken onze tradities kritisch en vernieuwen waar nodig.
23. We zoeken naar creatieve en nieuwe manieren om kerk te zijn in de samenleving.

Dienst aan de wereld (dienen, getuigen)

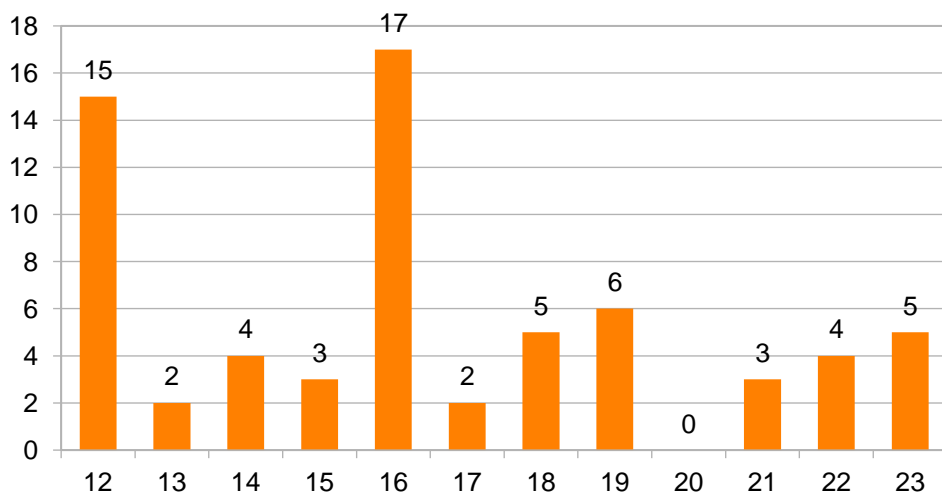
24. Tijdens de kerkdienst (en met andere activiteiten) worden we toegerust voor inzet in de wereld en je dagelijkse bezigheden, waarbij de verbinding tussen de Bijbel, dagelijkse vragen en ervaring wordt gelegd.
25. We zijn zichtbaar op straat in Houten als plek waar mensen terecht kunnen met hun geloofsvragen.
26. We zijn online zichtbaar in Houten als plek waar mensen terecht kunnen met hun geloofsvragen.
27. We betekenen iets voor wie kwetsbaar is in onze omgeving, en steken energie in het opzoeken en helpen van wie hulp nodig heeft.
28. We heten vluchtelingen actief welkom.
29. We werken graag en veel samen met andere kerken.
30. We steken energie in het contact met maatschappelijke organisaties in Houten, en trekken ook op met niet-kerkelijken 'van goede wil'.
31. We zijn als gemeente een kritische stem in het maatschappelijke debat/gesprek.
32. We zetten ons mooie gebouw breed en gastvrij in, ten dienste van anderen in Houten.

Bijlage 2: de staafdiagrammen (Post-it's)

Omgang met God

Een gemeenschap vormen (lichaam van Christus)

Dienst aan de wereld (dienen, getuigen)

